

Pred sobotno vajo civilne zaščite v Kranju

Pogovor s predsednikom kranjske občinske skupščine Slavkom Zalokarjem

Pred sobotno vajo civilne zaščite v Kranju smo zaprosili za kratek pogovor predsednika kranjske občinske skupščine Slavka Zalokarja.

Tovariš predsednik, to bo prva takšna vaja v Sloveniji. Prav zato bo to nedvomno vaja, katere pomen bo širši — ne le občinski. Povejte nam prosim, zakaj bo ta vaja ravno v Kranju?

»Ko smo pri nas začeli izgrajevati program vseljudske obrambe in civilne zaščite, smo menili, da bi za čimboljšo organizacijo civilne zaščite, priprav nanjo itd. morali izvesti praktično vajo. Ta naj bi dejansko pokazala, kaj vse bi bilo na tem področju treba storiti ob morebitnem resničnem napadu. Pobudnik za

takšno vajo je bil republiški sekretariat za narodno obrambo. Ko so potem začeli iskati ustrezno lokacijo za takšno vajo, so se med tremi predlogi (Celje, Zasavje in Kranj — ti kraji geografsko in tudi sicer najbolj ustrezajo za prikaz takšne vaje in akcije) odločili za kranjsko občino.

Svet za narodno obrambo pri kranjski občinski skupščini se je potem o tem predlogu pogovarjal z republiškim sekretarjem za narodno obrambo in ta se je s predlogom strinjal. V Kranju pa smo bili za to vajo zainteresirani tudi zato, ker bodo podobne vaje v prihodnje v vseh slovenskih občinah. Razen tega pa bo pri izvedbi prve takšne vaje v naši republiki precej pomagal tudi republiški sekretariat za narodno obrambo. Skratka, ker bodo takšne vaje tudi v prihodnje in je enkrat treba začeti in pokazati, kako naj bi delovale enote civilne zaščite, smo se zanj tudi odločili. Zato tudi menim, da je to dovolj velik razlog za takšno odločitev.«

Tovariš Zalokar, in kaj vi osebno pričakujete od te vaje?

»Prepričan sem, da se bo v vseljudsko obrambo in organizacijo civilne zaščite v naši občini moral vključiti sleherni občan. Zato bomo po vaji laže ugotavljali, kaj vse zahteva dobro organizirana civilna zaščita v delovni organizaciji, krajevni skupnosti, raznih službah in nasploh v občini oziroma kaj vse nas še čaka na tem področju.

Vendar pa sem že sedaj, nekaj dni pred vajo, zelo zadovoljen s pripravami nanjo. Ko smo pred kratkim preverjali, kako potekajo priprave, sem ugotovil, da so prav povsod — tako v delovnih organizacijah, nekaterih krajevnih skupnostih itd. — zelo resno in odgovorno začeli z njimi in ostalim pri organizaciji res dobre civilne zaščite. Ne le v tovarni Sava in krajevni skupnosti Vodovodni stolp, kjer bodo enote civilne zaščite neposredno vključene v vajo in akcijo, marveč tudi v drugih delovnih organizacijah imajo ta teden že praktične vaje civilne zaščite. Skratka v vrsti delovnih organizacij enote civilne zaščite te dni preizkušajo svojo pripravljenost. Ugotovil sem, da so se tako delovni kolektivi kot nasploh vsi občani v teh dneh v celoti zavedli odgovornosti in nalog na področju civilne zaščite.«

A. Z.

Kam po pletenine?

SPECIALIZIRANA TRGOVINA S PLETENINAMI

MIRA

KRANJ

(pri gimnaziji)

vam je pripravila za jesen in zimo bogato izbrano kvaliteten pletenin tovarno:

ALMIRA — RADOVLJICA

- v vseh barvah in modelih
- za ženske, moške in otroke

RAŠICA — GAMELJNE

- za vsak okus

KUPUJTE

PLETENINE

V PRODAJALNI

MIRA

KRANJ

Praktična vaja civilne zaščite Splošni veljavni alarmni znaki

V okviru praktične vaje civilne zaščite, ki bo v Kranju v soboto, 19. oktobra (trajala bo od zgodnjih jutranjih ur do približno 14. ure popoldne) bodo ob prikazanih zračnih napadih s klasičnim in atomskim orožjem delovale tudi alarmne naprave. Čeprav prebivalci te zvočne signale poznajo, saj jih v Kranju vključijo vsako soboto, razen tega smo tudi v našem časniku že objavili splošne veljavne alarmne znake, jih ob tej priliki ponovno objavljamo.

● Za neposredno nevarnost zračnega napada se uporablja 1-minutni zavijajoči zvočni signal. Za prenehanje nevarnosti pa 1-minutni enakomerni zvočni signal (isti je za preizkušnjo siren tudi vsako soboto ob 12. uri). Ta dva zvočna signala bosta v soboto dopoldne trikrat uporabljena pri izvedbi vaje.

Razen tega pa poznamo še dva zvočna signala:

● Za večje naravne nesreče (poplava, potres, velik požar, nesreča v rudniku itd.) se uporablja enakomerni zvočni signal, ki traja trikrat po 20 sekund z vmesnimi 20-sekundnimi presledki.

● Za manjše požare pa se uporablja 3-minutni enakomerni zvočni signal.

Prebivalce Kranja obveščamo, da bodo v četrtek, 17. oktobra, od 15.30 do 16. ure v Kranju preizkusili vse sirene. Ta preizkus bodo naredili zato, da bi sobotna vaja nemoteno potekala.

Oddelek za narodno obrambo v Kranju pa obvešča prebivalce sevgrozahodnega dela mesta Kranja (Kokrica, Mlaka, Rupa, Bobovk, Vodovodni stolp in Zlato polje) naj v soboto, 19. oktobra, od 11. do 13. ure odpro vsa okna zaradi eksplozije oziroma vaje na tem področju. Zaradi improviziranega atomskega napada bi v tem času lahko popokala stekla na oknih, če bi bila le-ta zaprta.

Nekatere podrobnosti o vaji bomo objavili še v sobotni številki našega časnika.

A. Z.

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah
Žvita
Kranj

S 1. novembrom bodo na Jesenicah izročili kupcem novo trgovsko stavbo, ki jo gradi podjetje Gradis Jesenice. Trenutno urejajo okolico stavbe. Svoje prostore bodo imeli tu trgovsko podjetje Zarja s trgovino pohištva in opreme, konfekcija Standarda iz Zagreba ter Kovinotehna iz Celja trgovino železnine. V prvem nadstropju pa bodo poslovni prostori Interevropske Koper in Kovinotehne Celje.

42 predavanj

Pretekli teden je bila na Jesenicah seja predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, na katero so bili povabljeni tudi predsedniki in tajniki krajevnih organizacij združenj borcev in rezervnih oficirjev ter podoficirjev. Razpravljali so o letošnjih proslavah, ki so bile in ki še bodo do konca leta. Franc Konobelj-Slovenko je navzoče seznanil s potekom priprav za praznovanje dneva republike in 50-letnice bojev za severno mejo. Opozoril je tudi, naj borci pregledajo grobišča in spominska obeležja padlih borcev, da bi le-ta bila urejena in okrašena za dan mrtvih.

Na sestanku je Albin Polk, načelnik oddelka za narodno obrambo, pojasnjeval nekatere probleme v zvezi z obrambeno vzgojo občanov in rezervnega vojaškega kadra. Pri tem je navedel zanimiv podatek, da učinek vzgoje ni enak finančnim izdatkom. Letos februarja in marea je bilo 14 predavanj o radiološki

kontaminaciji. Na teh predavanjih je bilo 507 občanov. O obveščevalni službi je bilo 15 predavanj, na katerih je bilo 808 ljudi. O vsesplošni ljudski vojni in narodni obrambi je bilo 13 predavanj, ki jih je poslušalo 484 ljudi. Skupno je bilo torej 42 predavanj, ki se jih je udeležilo 1800 občanov, finančni stroški za ta predavanja pa znašajo 533.000 starih dinarjev.

Predavanja so bila za rezervne oficirje in podoficirje obvezna. Res je čudno, da 60 rezervnih oficirjev in podoficirjev ni prisostvovalo nič enemu predavanju. Zato je 56 rezervnih vojaških starešin odgovarjalo pred sodnikom za prekrške. Seveda pa niso bili vsi tako malomarni. Letos so na Jesenicah predlagali za napredovanje v višji čin 34 rezervnih oficirjev in podoficirjev.

Tovariš Polk je tudi seznanil bivše borce z delom na pripravah za krepitev obrambne sposobnosti.

J. V.

Komite občinske konference ZK Kranj o nalogah ZK v zvezi sindikatov

Občni zbori sindikatov niso le formalnost

»Bil je skrajni čas, da se je tudi komite občinske konference ZK začel ukvarjati s temi vprašanji. Zavedati se namreč moramo, da predstavlja dejavnost sindikata najširšo obliko samoupravljanja. Zaradi podatkov, ki smo jih tukaj slišali, pa ne morem nimno vprašanja, kaj je z aktivnostjo članov zveze komunistov v tistih delovnih organizacijah, kjer po reorganizaciji zveze komunistov ni več organizacij ZK. Menim, da je število članov ZK v vodstvih sindikalnih organizacij odločno premajhno in da tudi njihova udeležba pri reševanju skupnih sindikalnih oziroma samoupravnih vprašanj ni zadostljiva. Zato predlagam, naj se člani zveze komunistov v delovnih organizacijah odločno zavzemajo za uresničevanje sindikalnih delovnih programov, za stališča sindikata itd.« je na petkovi seji komiteja občinske konference zveze komunistov Kranj, ko je le-ta skupaj s predstavnikoma kranjskega občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o nalogah zveze komunistov v zvezi sindikatov s posebnim poudarkom na bližnje občne zборе sindikalnih organizacij, poudaril v razpravi eden od članov komiteja.

● Zakaj sta se komite občinske konference ZK Kranj in občinski sindikalni svet v Kranju odločila za skupno razpravo?

Pred občnimi zbori sindikalnih organizacij so o vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na občne zборе, o nalogah članov zveze komunistov v vodstvih sindikalnih organizacij in o delu sindikata razpravljali republiški organi zveze komunistov in zveze sindikatov Slovenije. Na osnovi teh razprav so bili sprejeti tudi nekateri dogovori. Ob uresniče-

vanju le-teh sta zato podobno razpravo pripravila tudi vodstvi ZK in sindikatov v kranjski občini.

V kranjski občini že v vseh 114 sindikalnih organizacijah potekajo priprave na občne zборе. Predvideno je, da bodo le-ti končani do 15. decembra. Prav v pripravah nanje pa naj bi se pokazala tudi vloga in odgovornost tistih članov zveze komunistov, ki so hkrati člani vodstev sindikalnih organizacij.

Na petkovi seji je predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič v uvodnih besedah prikazal nekatere naloge sindikata v sedanjem obdobju. Posebej je opozoril na tiste, ki terjajo razpravo oziroma odločanje in nenaadnje tudi dogovor za v prihodnje na občnih zborih. Pri tem je izhajal iz nekaterih analitičnih podatkov in podčrtal, da bi na občnih zborih morali razpravljati predvsem o nadaljnjem razvoju delovnih organizacij, o uresničevanju poslovnih programov, morebitnih finančnih težavah, o odgovornosti vodilnih delavcev, o sodelovanju in združevanju delovnih organizacij, osebnih dohodkih in delitvi dohodka, zaposlovanju, razvijanju samoupravnih odnosov itd. Na vsa ta vprašanja so vodstva sindikalnih organizacij v kranjski občini predstavniki občinskega sindikalnega sveta že opozorili na posebnem seminarju. Pri tem pa moramo opozoriti, da vsi ti predlogi ne pomenijo vsiljevanje razprav, ki naj bi bile na občnih zborih. To prav gotovo ne bi bilo pravilno. Gre namreč le za pomoč in sodelovanje med občinskim sindikalnim svetom in sindikalnimi organizacijami pri pripravah na občne zборе.

V nadaljevanju uvodnih misli pa je predsednik ob-

činskega sindikalnega sveta tudi poudaril, da je v vodstvih sindikalnih organizacij le 17 odstotkov članov zveze komunistov. To je nedvomno premalo, če vemo, kakšne so naloge sindikata. Zato so na seji poudarili, da se morajo člani zveze komunistov odločneje in aktivneje zavzemati za reševanje samoupravnih in političnih vprašanj na področju sindikata v delovnih organizacijah. Se posebej pa si je treba prizadevati, da se bo število članov ZK v vodstvih sindikalnih organizacij povečalo. Čas za uresničitev tega dogovora pa je prav sedaj, ko potekajo tudi kadrovske priprave na občne zборе. Komunisti se namreč morajo zavedati, da občni zbori sindikalnih organizacij niso zgolj formalnost. Zato so poudarili, da bodo o tem še posebej opozorili organizacije zveze komunistov v delovnih organizacijah. Hkrati pa bo o tem v prihodnje razpravljali tudi medobčinski svet zveze komunistov za Gorenjsko.

- Vsekakor smo dolžni da
- ti oceno tega skupnega
- sestanka. Le-ta je bil prav
- gotovo potreben, saj se je
- na njem pokazala vrsta
- odprtih vprašanj in nalog
- za prihodnje. Sestanek je
- med drugim tudi pokazal,
- da bi bile potrebne pose-
- bne analize o delu čla-
- nov zveze komunistov v
- vseh družbenopolitičnih or-
- ganizacijah in tudi v orga-
- nizaciji ZK. Bistvo vsebin-
- ske reorganizacije zveze
- komunistov namreč ni le v
- sami organizaciji ZK,
- marveč naj bi se ta po-
- kazala tudi v delu drugih
- družbenopolitičnih organi-
- zacij, kjer delajo člani
- ZK.

A. Zalar

**GORENJSKA
KREDITNA
BANKA KRANJ**

s poslovnimi enotami

KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA, TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA
Za vlagatelj, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali
dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali
1.000.— N din za dobo nad 2 leti

**Vsakomesečno žrebanje
od 1. junija 1968 dalje**

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti
vsak mesec nagrajena z lepo nagrado
za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo
v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 7 ročnih ur Darwil v vrednosti nad
14.000.—

**Žrebanje stanovanjskih
varčevalcev**

Priljubljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti
5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega
materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 leti ali več.

Pomen komunalnih gospodarskih organizacij v civilni zaščiti

V vaji civilne zaščite, ki bo prihodnje soboto v Kranju, bodo imele pomembno vlogo tudi specializirane enote komunalnih gospodarskih organizacij. Verjetno vaja ne bo mogla v celoti pokazati pomen dela, ki naj bi ga te delovne organizacije opravile pri odstranjevanju posledic zračnih napadov v primeru vojne ali pa tudi naravnih in drugih hudih nesreč. Naloge gospodarskih organizacij, ki upravljajo s komunalnimi napravami, kot so vodovod, kanalizacija, vse vrste zvez električne napelje in druge, so namreč mnogo širše in zahtevnejše, kot je to mogoče prikazati v predvideni vaji.

Pomena sodobnih komunalnih naprav za normalno življenje ljudi, zlasti po večjih mestih, ni potrebno posebej poudarjati. Če samo nekaj urna prekinitve električnega toka ali preskrbe z vodo ima občutne posledice. Težave nastopijo skoraj na vseh področjih dejavnosti in življenja ljudi. Prav tako so občutne posledice okvar na sredstvih zvez, kanalizaciji, plinovodih in drugih komunalnih napravah. Skratka danes si ne moremo več predstavljati normalnega življenja ljudi v mestih brez primerno urejenih komunalnih naprav.

Poseben pomen pa imajo skoraj vse komunalne napra-

ve za odstranjevanje posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter zračnih napadov v primeru morebitne vojne. Prav zato dobivajo delovne organizacije, ki upravljajo z raznovrstnimi komunalnimi napravami v organizaciji civilne zaščite, izredno pomembno mesto. V pojasnilo tem ugotovitvam naj navedemo samo nekaj primerov:

Uspešna dekontaminacija ljudi, obleke, raznih tehničnih sredstev pa tudi ulic, cest in vsega drugega po je drskih napadih je mogoča edino z velikimi količinami vode. Zato bo nujno čimprej popraviti poškodovano vodovodno mrežo, uroditi bo potrebno nove izvire, pa tudi organizirati dovoz zdrave vode s cisternami. Poleg tega bo potrebno ob takih pri-

Zlata košuta za Almiro Radovljica

Veliko priznanje za Almiro Radovljica na beograjskem sejmu Moda v svetu 68

V Beogradu so minuli teden, 11. oktobra, odprli sejem Moda v svetu 68. Na sejmu, ki bo odprt do 19. oktobra, tudi letos sodeluje Alpska modna industrija Almiro iz Radovljice. Razen tega na sejmu sodelujejo tudi vsa znana jugoslovanska podjetja, ki izdelujejo konfekcije, obutev in trikotažo.

Almira Radovljica je stalni gost različnih sejmov in razstav, vendar je prav na letošnjem beograjskem sejmu dosegla zelo lep in pomemben uspeh. Za vrhajo trikotažo je žirija beograjskega

sejma podellila Zlato košuto prav temu podjetju.

Tako je ta kolektiv, znan s svojimi izdelki po vsej Jugoslaviji, k uspehom dodal še en — največji uspeh. Vendar pa Almiro ni znana le doma, marveč so se njeni izdelki uveljavili tudi v tujini. Zato se uspešno poslovanje tega radovljiškega kolektiva iz leta v leto vse bolj kaže tudi na finančnem področju. Med drugim tudi v devizni politiki. Vse to pa kolektivu Almiro odpira še lepšo poslovno perspektivo.

A. Z.

Skupni prospekt

V turističnem društvu Begunje smo zvedeli, da bodo začeli akcijo za izdajo skupnega prospekta osrednje Gorenjske. Prospekt naj bi

zajel zgodovinske, kulturne in etnografske zanimivosti Begunj, Zirovnice, Lesc, Radovljice, Kroke in Brezij.

J. V.

Mamljiva ponudba

V Begunjah je po gostiščih in pri zasebnikih 200 sob prve kategorije. Te dni pa je turistično društvo Begunje prejelo mamljivo ponudbo iz Nemčije. Potovalna agencija Hummel iz Hannovera se zanima za zakup vseh 200 postelj s kompletnim penzionom za letoletno sezono 1969.

J. V.

Nova naročila za Elanove smučke

Te dni je neki nemški veletrgovec naročil v Elanu 25.000 parov smučki različne dolžine in različne izdelave (lesene, plastične in metalne). Po pogodbi bo Elan naročene smučke še letos poslal v Nemčijo.

Elan bo letos izvozil 120.000 parov smučki, od tega največ v Svico, Skandinavske države, ZDA, Kanado, Francijo, Italijo, Avstrijo, Nemčijo ter Vzhodno Nemčijo. Te dni se pogovarjajo tudi z Romunijo in Sovjetsko zvezo.

Za domači trg bo na voljo okrog 30.000 parov smučki. S prvim oktobrom so v Elanu že začeli delati za zimsko sezono 1969/70.

Tudi čolni gredo dobro v promet, predvsem v Skandinavske države, kjer se je Elan zelo dobro uveljavil. Na domačem trgu je največje povpraševanje za gliserje in večje odprte čolne.

Elan se uspešno uveljavlja kot izdelovalec elitne telovadne opreme za telovadnice. V novi bodoči hali bo nov obrat za izdelavo športnega orodja. V enem letu bodo popolnoma spremenili v tipih telovadno orodje, ki bo izdelano po mednarodnih normah.

J. V.

V začetku oktobra so začeli v Kranjski gori graditi novo osnovno šolo. Dosedanja šola je postala za nekaj manj kot štiristo učencev že zdavnaj pretesna, saj je stara že okoli sto let.

Razpisna komisija DS Predilnice volne Naklo

razpisuje

na podlagi 2. odstavka 112 čl. Temelnjega zakona

PROSTO
DELOVNO MESTO
direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da imajo srednjo tehnično šolo in tri leta prakse v gospodarstvu
2. da imajo visoko kvalifikacijo in pet let prakse v tekstilni stroki
3. da je kvalificiran delavec in sedem let prakse v tekstilni stroki.

Pismene prijave sprejema komisija v roku 15. dni po objavi v časopisu. Prijavi je obvezno priložiti potrdilo o strokovnosti in potrdilo o nekaznovanju.

merih neprestano kontrolirati kvaliteto vode, da ne pride do zastrupitve, epidemij in podobno. Vse te naloge bodo mogla uspešno izvesti samo tista komunalna podjetja, ki se bodo nanje že v miru ustrezno pripravila.

Nič manjši ni pomen hitre normalizacije preskrbe mest z električnim tokom. Vsem potrošnikom od gospodinjstva do proizvodnih gospodarskih organizacij in zdravstvenih ustanov bo potrebno čimprej zagotoviti dobavo električnega toka, ker bo le-to prvi pogoj, da normalizirajo življenje in delo. Vse te ugotovitve veljajo za vse komunalne naprave pa tudi službe.

Pri obravnavi vloge komunalnih gospodarskih organizacij pa ne gre ocenjevati sa-

mo vlogo naprav, s katerimi upravljajo pri odstranjevanju posledic nesreč in zračnih napadov. Te naprave so tudi same izredno občutljive in bodo verjetno v hudih nesrečah in zračnih napadih bolj ali manj poškodovane. Nekatere poškodovane komunalne naprave lahko postanejo tudi same nevarne in povzročajo nesreče. Voda iz poškodovanih vodovodnih cevi lahko poplavi prostore z ljudmi, plin iz plinovodnih cevi lahko povzroči zastrupitve in požare, nevarne so potrpane žice električnih napeljav, poškodovana kanalizacija lahko povzroči zalitje kletnih prostorov in podobno.

Naloga komunalnih gospodarskih organizacij v primerih hudih nesreč in zračnih napadov ni torej samo po-

pravilo, ampak morajo tudi zagotoviti, da naprave, s katerimi upravljajo, v navedenih primerih same ne povzročajo že nastale nesreče.

Za svoje delovanje v sestavi civilne zaščite pa morajo biti komunalne gospodarske organizacije ustrezno pripravljene. Po stališčih, ki so sprejeta, naj bi za hitro popravilo komunalnih naprav pripravile dobro opremljene, strokovno usposobljene in pokretne specializirane enote do ekipe. Število in oprema teh enot ali ekip naj bi bila pogojena s stanjem, obsegom, občutljivostjo in važnostjo komunalnih naprav, za katere so odgovorne. Za opremo in strokovno usposobljenost teh enot naj bi skrbele same komunalne gospodarske organizacije. Če sama gospodar-

ska organizacija ne bi mogla formirati zaradi pomanjkanja ljudi takšno specializirano enoto, bi se vanjo vključili tudi drugi obvezniki civilne zaščite. Na podoben način bo mogoče enoto opremiti z manjkajočo opremo.

Za delo enot komunalnih gospodarskih organizacij bodo poleg ustrezne opreme zlasti pri odstranjevanju posledic zračnih napadov izredno važni tudi načrti komunalnih naprav. Ker za mnoge, zlasti pred vojno grajene naprave, ni načrtov, jih bo potrebno čimprej izdelati. Sprejetje republiškega zakona o izdelavi katastra komunalnih naprav je zato izredno važen ukrep tudi na tem področju.

Zaradi občutljivosti komunalnih naprav pri elementarnih nesrečah in zračnih napa-

dih na eni, in nujnosti, da se čimprej poškodbe odstranijo na drugi strani, dobivajo tovrstne gospodarske organizacije v organizaciji civilne zaščite izredno pomembno vlogo. Za obsežne in zahtevne naloge se bo pa potrebno tudi ustrezno pripraviti. Prav vaja civilne zaščite je ena od izrednih prilik, da kranjske komunalne organizacije ugotovijo pripravljenost svojih specializiranih enot za delovanje v zamišljenih vojnih razmerah. Vaja bo verjetno pokazala, kaj vse morajo še storiti omenjene delovne organizacije, da bodo mogle uspešno odgovoriti vsem nalogam, ki jih pred njih postavljajo sodobna obramba pred naravnimi nesrečami in zračnimi napadi.

Tone Volčič

V Radovljici

387 pionirjev — prometnikov

Blizu avtobusne postaje v Radovljici je tabla, na kateri komisija za vzgojo in varnost prometa v cestnem prometu prikazuje vzroke nesreč, opozarja na previdnost in pravila pa tudi svojo dejavnost.

Te dni smo lahko na tej tabli brali, da je bila v Radovljici ustanovljena družina pionirjev — prometnikov, ki šteje 387 šolskih otrok. Iz znanja o prometnih predpisih je bilo testiranih 650 otrok od tretjega do osmega razreda. Za 767 učencev je bilo 144

predavanj, akcij in ogledov iz prometne vzgoje. Prikazano je bilo več filmov in diafilmov s področja prometne vzgoje.

Učenci so prek leta urejali dva stenska časopisa z naslovom »Prometni kotiček«, ki je učence seznanjal o prometnih predpisih, o vzrokih prometnih nesreč, objavljene so bile reportaže in risbe s področja prometne vzgoje. 13 učencev je prejelo zlato prometno značko.

J. V.

Pri Sv. Petru nove freske

Zavod za spomeniško varstvo Kranj je s sodelovanjem turističnega društva Begunje letos opravil nekatera obnovitvena dela na stari gotski cerkvi Sv. Petra na Gori nad Begunjami.

Zanimivo je, da so pri pregledovanju glavnega oltarja našli letnico 1767, kar se točno ujema z zgodovinskimi podatki, ki jih je v turističnem prospektu Begunje opisal profesor Avguštin Cene.

Na cerkvi so delno obnovili streho s škodlami, v notranjosti pa odkrivajo nove freske in obnavljajo stare. V cerkvi bodo položili nov opečni tlak. Bajbe bodo tudi na zunanji steni odkrili fresko sv. Kristofa.

Tudi mežnarijo, v kateri stanuje Gornjakova družina, so prekrili s škodlami, občina pa je prispevala 600.000 S din.

Škodle so izdelali pri Sv. Petru iz tam rastočega smrekovega lesa, kar je pocenilo investicijska dela.

Prevoz materiala za obnovitvena dela na cerkvi in mežnariji so s prostovoljnim delom opravili vaščani Begunj, Poljč in okolice.

J. V.

Svet brez bleščic

Po stopinjah Rubirose

Najbrž bi ga preveč počastili, če bi mu rekli Casanova, Rubiroso in podobno. Končno tudi ni bil njegov cilj osvajanje osamljenih ženskih src, pač pa življenje brez dela na račun darežljive ljubice.

Imel je preizkušeno taktiko. Vedno je izbiral osamljene, ne več tako mlade ženske. Osamljenost pri petintridesetih letih je huda reč. Mladosti ni več, upanja, da bi se našel življenjski tovariš, pa zelo malo. Navadno ni bilo treba kaj posebno dosti toplih besed, da je verjela njegovim resnim namenom. Ko se je preselil k njej, se je izkazalo, da nima službe, da rad dobro je, da se rad lepo oblači in da besedica — delo — ni v njegovem besednjaku. Sicer pa nič zato. Ženska je bila po navadi pridna, skrbna, spravljala je denar na kup in sploh dobro gospodarila. Zakaj neki bi potem še njega silila, naj kaj prispeva.

Ljudje so seveda opazili, da lepo oblečen, dobro hranjen moški, brez zaposlitve, ne dobiva tega denarja od bogate tete, pač pa ga živi dekle. In ker se to imenuje izkoriščanje, je mož prišel pred sodnika za prekrške. Ta je ugotovil, da mu je tako življenje že dolgo všeč in da je tako živel že v večini ženskami. Imel je sicer svoj poklic, vendar se mu delati ni dalo. Službe tudi iskal ni, čeprav je omenjal brezposelnost. Na zavodu za zaposlovanje delavcev se ni prijavil. Sploh se ni rad prijavjal nikamor. Niti spremembe bivališča ni sporočil. Živel je lepo udobno in v miru. Da bi žensko izkoriščal? Kje pal Naj sama pove.

Res je prišla. Povedala je, da je res najela posojilo, da je svojega »delomrzneža« oblekla od nog do glave. Da jo izkorišča? Vse bi mu dala, samo pri njej naj ostane.

Pa ni ostal pri njej. Sodnik mu je odmeril kazen zaradi delomrzništva — mesec dni zapora. Odškodnine ni zahtevala. Svet osamljenosti mora biti zelo težak. Da bi preprečevali dvema življenje v dvoje? Nikakor ne. Življenje na račun navnošnosti osamljenih žensk ter delomrzništvo pa družba preganja. L. M.

V soboto je bila v Kamniku v kinu Dom svečana premiera novega slovenskega filma Peta zasada. Po predvajanju filma so se občinstvu predstavili igralci in ostali ustvarjalci Peto zasade.

Srečanje poklicnih šoferjev in avtomehanicov

V soboto je bilo na Jesenicah tekmovanje poklicnih šoferjev in avtomehanicov med cestno prometnimi delovnimi organizacijami. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz Sarajeva, Zagreba, Beograda, Osijeka, Novega Sada in Ljubljane.

Na Jesenicah je bilo četrto tovrstno tekmovanje. V prejšnjih letih so bila na Reki, Sarajevu in Novem Sadu. Tekmovanje ima namen zblíževati delavce in podjetja, ki se ukvarjajo s prevozom potnikov in blaga, preverjanje veščin avtomehaničnega in vozniškega kadra.

Zaradi tekmovanja so bile v soboto dopoldne na Jesenicah zaprte za promet naslednje ceste: Tomšičeva cesta, Torkarjev klanc, Cufarjev trg in desni pas Titove ceste od gimnazije do poslovalnice Kompassa. Promet je urejalo sedem miličnikov.

Vozniki avtobusov in tovornjakov so se na tekmovalni progi srečali z enajstimi zahtevnimi in težkimi ovirami. Tako so morali sredi Torkar-

jevega klanca ustaviti vozilo, nato pa so člani tekmovalne komisije postavili hupo samo en cm izza zadnjega kolesa. Voznik je moral avtobus ali tovornjak speljati, ne da bi se vozilo pomaknilo za centimeter nazaj. Če bi se to dogodilo, takoj bi zapela hupa in sledile bi kazenske točke. Vozili so tudi slalom med sodovi. V zadnji točki pa so šoferji streljali z zračno puško.

Popoldne je bilo za tekmovalce testiranje za vse udeležence vožnje iz cestno prometnih predpisov.

Za avtomehanike je bilo testiranje s področja avtomehanike. Nato je sledila šahovska simultanka z velemojstrom Pircem.

Zvečer je bila v Gozd Martuljku razglasitev rezultatov in podelitev pokalov, diplom in nagrad. V spretnostni vožnji z avtobusom je bil najboljši EGON GRABEZ iz podjetja Lasta Beograd. S tovornjakom je bil najboljši

voznik Peregrin Rekar iz Ljubljane Transporta, poslovne enote Jesenice. Med avtomehanike je testiranje najbolje opravil Franjo Engel iz Osijeka. V skupni uvrstitvi je prvo mesto osvojila ekipa voznikov in avtomehanicov Ljubljane Transporta.

Na slavnostni podelitvi pokalov in nagrad je spregovoril tudi generalpodpolkovnik Milan Zeželj, ki je med drugim pohvalil odlično organizacijo tekmovanja in disciplino tekmovalcev. J. Vidic

ŠOLSKI CENTER

v Skofji Loki, šolska ul. 1

r a z p i s u j e

vpise za šolsko leto 1968/69:

1. POKLICNA SOLA — ODDELEK ZA ODRASLE: — za poklice kovinske in avtomehanske stroke.
2. POKLICNA SOLA — ODDELEK ZA ODRASLE: — za poklice: voznik motornih vozil.
Pogoji: — dokončana osemletka ali sprejemni izpit, — dve leti prakse,
3. ODDELEK ZA PRIUČEVANJE NA DELOVNO MESTO V KOVINSKI STROKI:
Pogoji: — 2 leti prakse v stroki — predlog podjetja

Prijave s potrebnimi dokumenti sprejemamo do 31. oktobra 1968.

Strojček za popolno izdelavo domačih rezancev

Krmelj Janez

Kranj, Kokrški log 7

Te dni po svetu

PANAMA, 12. oktobra — V Panami so izvedli državni udar, ki ga je pripravila vojaška junta. Strmoglavljeni predsednik Arias je zbežal v čono Panamskega prekopu, ki je pod ameriškim nadzorom.

MEXICO, 12. oktobra — Mehikiški predsednik Gustavo Diaz Ordaz je odprl XIX. olimpijske igre v Mehiki. Olimpijke se udeležuje 7871 športnikov iz 108 držav.

DAR-ES-SALAM, 12. oktobra — Tanzanija namerava zaradi obmejnega spora z Malavijem mobilizirati vse moške, ki so sposobni za vojaško službo.

NEW YORK, 13. oktobra — Republikanski kandidat za predsednika ZDA Richard Nixon je izjavil, da je sovjetska invazija v Češkoslovaški »pripomogla«, da vsaj za nekaj časa »oživi duh NATO«, katerega težave so bile takšne, da je »ostal oslavljen in z negotovo bodočnostjo«.

BEOGRAD, 13. oktobra — Na pogajanja z evropsko gospodarsko skupnostjo v Bruslju je odpotovala jugoslovanska delegacija, ki jo vodi Toma Granfil. Naša delegacija si bo prizadevala proučiti možnosti za ureditev odnosov z evropsko gospodarsko skupnostjo.

LAGOS, 13. oktobra — Državljanska vojna v Nigeriji je spet dosegla nov prevrat. Kljub trditvam, da so zvezne čete pred popolno zmago, so vojaške sile odepuljene Biafere začele s protiofenzivo.

HRASTNIK, 14. oktobra — Predsednik Tito je s sopotgo in spremstvom obiskal Hrastnik. Meščani tega zasavskega rudarskega mesta so mu izročili listino častnega občana, predsednik Tito pa se je pogovarjal o problemih rudarstva. Predsednik republike si je ogledal tudi hrastniško steklarno, pred osnovno šolo heroja Rjaka pa je spregovoril več tisoč občanom. Potem se je odpeljal v zadržni dom v Čeah, kjer so mu pripravili slovesno kosilo.

Sindikalne športne igre

V okviru sindikalnih športnih iger v kranjski občini so se v petek končala tekmovanja v malem nogometu. Tekmovanja so trajala dober mesec. Začele so se namreč 2. septembra. V tej disciplini je sodelovalo 14 ekip iz kranjskih sindikalnih organizacij, letje pa so odigrale 53 tekem.

Po končanem tekmovanju je vrstni red ekip naslednji: 1. Iskra II, 2. Puškarna, 3. Standard, 4. Projekt, 5. LIK,

6. Sava, 7. Kovinar, 8. Tekstilindus, 9. IBI, 10. Iskra I, 11. Kovinsko podjetje, 12. Elektro, 13. Tekstilni center in 14. Exoterm II (ekipa Exoterm I pa je že med tekmovanjem odstopila).

Z zaključkom tekmovanj v malem nogometu pa sindikalne igre še niso končane. Trenutno so namreč na sporedu še tekmovanja v streljanju.

A. Z.

Mehiška preteklost in sedanost

prejšnjih nemirov izginile, in v Mehiki je zavladalo praznično vzdušje — vzdušje, ki so ga možni ustvarili le Mehikanci s svojim živahnim temperamentom. Olimpijski ogenj sedaj že plapola na vrhu olimpijskega stadiona v Mexiku, dežela se je vsa posvetila uspešnemu poteku iger, prejšnji nasprotniki v političnem življenju Mehike so napovedali premirje — vse zaradi olimpiade.

Mehika je v svoji zgodovinski bogati tradiciji doživela dve revoluciji — pred 150 leti, ko se je osvobodila kolonizatorskih Spancev in pred 50 leti, ko so začeli deliti zemljo bogatih hacendarjev. Zadnji dogodki pa so pokazali, da je bila Mehika na pragu nove — tretje — revolucije. Mit o politični stabilnosti te dežele zelenega kontinenta — kot radi imenujejo Latin-

ske Ameriko — se je zrušil. Kljub vzvišenosti sedanjih olimpijskih dogodkov so nam še vedno pred očmi krvave demonstracije študentov, vesti o brutalnih posegih policije in vojske, novice o vojaški zasedbi univerze. Vsa ta dejstva so do nekaj minut pred dvanajseto metala morečo senco na začetek olimpijskih iger. O vzrokih zadnjih pretresljivih dogodkov v Mehiki je težko govoriti. Prav tako pa je težko reči, da se stavka 85.000 študentov, ki so zaradi olimpijskih iger napovedali premirje, ne bo nadaljevala. Znani komentator je zapisal: »Očitno je, da se je politični razvoj v Mehiki ustavil in da ni šel v korak z našim časom. Okostenel je in zaprt po generacijah, ki so se pojavile po drugi svetovni vojni in sedaj zahtevajo svoje mesto v družbi.«

Po vsej verjetnosti bodo Mehikanci moči sedaj namenili nemotenemu poteku olimpiade. V teh dneh bodo dali duška svojemu temperamentu, potem pa se bo spet pokazala trpka realnost. Študentje, kot rečeno, najbrž ne bodo mirovali, vladni ukrepi so jim trn v peti in zato najbrž ni preveč preuranjena trditve, da novega revolucionarnega vrenja v Mehiki ne bo mogla zatreti nobena sila.

Olimpijski ogenj plapola nad osrednjim stadionom v mehikiški prestolnici — mehikiški študentje pa v dnevi premirja kujejo načrte za novo akcijo proti vladnim ukrepom — aretacijam napredno mislečih novinarjev in sindikalnih funkcionarjev, vohonom med študenti, oboroženim nastopom vojske v demonstracijah, Mehika — dežela bogate tradicije, dežela nestabilne sedanosti.

Vilj G.

Trije med zvezdami

Apollo 7 — potni list za prodor na Luno

njimi. Tu mislimo na projekt Mercury in projekt Gemini. Sedanji polet Walterja Schire, Dona Esela in Walterja Cunninghama pa označujejo kot začetek zadnje etape osvajanja zemljene satelite — projekta Apollo.

Poglejmo, kako je potekala prva serija poletov. Spomnimo se ameriških vesoljskih pionirjev Sheparda, Carpenterja, Grissoma, Glenna, Cooperja in drugih. Mnogi znanstveniki dandanes trdijo, da so Američani s kabinami Mercury imeli neverjetno srečo. V teh sledečih kristah, kakor jih imenujejo sedaj, je vsakič odpovedala kopica naprav (na vesoljski ladji Johna Glenna so po pristanku našli več kot 150 okvar), vendar kljub vsemu ni prišlo do katastrofe. Množice napak sta nedvomno krivi velika naglica, s katero je NASA (ameriška vesoljska agencija) skušala nadomestiti zamujeno in premajhna izkušena letalskih tovarn, ki so izdelovale kabine ter nosilne rakete.

Drugo fazo, projekt Gemini, lahko v primerjavi s prvo, označimo kot zmagovalje ameriške znanosti. Vesoljske

ladje te vrste, v katerih sta letela po dva astronava, so bile mnogo težje od prejšnjih (okrog 4000 kg). Vrsta novih ali izpopolnjenih naprav je posadki omogočala daljše, hitrejšje in varnejše plete. Z njimi so ZDA dosegle višinski rekord, rekord v številu obkroženj zemlje in kot prve izvodile vesoljsko srečanje ter združenje. Amerika je s tem v mnogočem dohitela SZ.

Potem smo bili priče enoletnemu premoru. Nič Sovjeti, nič Američani niso izstreljevali kabin s človeško posadko. Zatišje je spominjalo na mir pred viharjem. Obe strani sta izpopolnjevali nekatere naprave in odstranjevali šibke točke — ZDA so hitele z deli na gigantski raketi Saturn, s katero naj bi tudi glede nosilnih kapacitet dohiteli tekmece, in pripravljale kabino Apollo za tri člane posadke, SZ pa je uvajala nov sistem krmarjenja ter pristajanja za orjaško vesoljsko ladjo Sojuz. Ljudje so pričakovali spektakularnih podvigov, dočakali pa katastrofi. Požar, ki je terjgal smrti treh Američanov, in ok-

vara zaviralnih raket, spričo katere je umrl sovjetski veterani Komarov, sta za pol drugo leto zavrla vsakešno vesoljske poskuse s človeško posadko. 11. oktobra letos je 15-tonska kabina Apollo, ki sedaj kroži v orbiti okrog zemlje, končno pretrgala to mrtvilo. Če bo predvideni desetdnevni polet uspel — in vse tako kaže, kljub prehladu vesoljcev ter kljub manjšim začetnim težavam s klimatskimi napravami — bodo ZDA že decembra letos poslane posadke treh astronautov na pot okrog lune. Serija poletov z novimi vesoljskimi ladjami pa naj bi se končala s pristankom na mesecu.

Kaj pripravljajo v SZ, je uganka. Vemo le, da so njih načrti za polet k luni precej drugačni od ameriških. Na razplet največje znanstvenotehnične dirke v zgodovini človeštva brez dvoma ne bo treba predolgo čakati. Nekateri dajejo prednost Američanom, večina pa Sovjetem. Počakajmo torej še leto, dve, in videli bomo.

I. Guzelj

In dogodki

Šport v kratkem

Nogomet — V obeh republikanskih ligah so gorenjski predstavniki igrali takole: Triglav : Svoboda 1:1 (1:0) prekinjeno zaradi fizičnega napada kranjskega igralca Verbiča na sodnika Goleša iz Celja, Primorje : Kranj 4:1 (1:0), Kamnik : Izola 1:1 (0:1), Tabor : LTH 0:2 (0:1).

Rokomet — V republikanski moški ligi je Trzin premagal novince Medvode z 18:16 (11:7). V ženski ligi so Selca

premagale Brežice z 9:6 (3:3). Kranjčanke pa so spet doživele hud poraz v igri s Slovnanom v Ljubljani s 13:22 (6:10).

Košarka — V nedeljo je bilo končano tekmovanje v obeh republikanskih ligah. Rezultati zadnjega kola: moški — Trnovo : Jesenice 65:67 (33:34), Kroj : Nanos 68:57 (32:32), Kroj je zavel drugo mesto, Jesenice pa peto. V ženski ligi pa je naslov prvaka pripadel Jeseničankam, ki

so v zadnjem kolu premagale Trnovo 77:26 (39:13). Ostala rezultata: Kroj : J-Zica 29:43 (14:26), Pirija : Triglav 43:22 (20:8), Kroj je zasedel šesto mesto, Triglav pa deveto.

Odbojka — V družni zvezni ligi so Jesenice premagale Partizana s 3:0 in so trenutno na tretjem mestu. V republikanski ligi je Triglav doma izgubil z Mariborom 0:3, v ženski ligi pa so Kamničanke gostovale v Mariboru in z Branikom izgubile z 0:3.

Po Prešernovih stopinjah Pri pesnikovem prijatelju dr. Jerneju Levičniku v Smohorju na Koroškem

Vsa naša dosedanja prešernovska popotovanja po starodavni slovenski Karantani so se hoté omejevala le na kraje, ki jih je pesnik v prvi polovici leta 1832 obiskal ali za katere to vsaj domnevamo.

To pot pa se bomo temu načelu izneverili: šli bomo v Smohor (nemško Hermagor), v Ziljsko dolino, prav na zahodni rob našega narodnostnega ozemlja. Tu je v letih 1852-1883 dekanoval dr. Jernej Levičnik, rojak iz Železnikov v Selški dolini.

SLOVITI NEKROLOG

S Prešernom so Levičnika utegnili vezati mnogoteri stiki. Kot ožji rojak pesnikovega ljubljanskega šefa dr. Blaža Crobatha je gotovo zahajal v njegovo odvetniško pisarno. V Celovcu pa je prav v času, ko je bival tamkaj naš pesnik, bil v bogoslovju sošolec njegovemu bratu Juriju. Precej verjetno je tudi, da so se sodelavci Kranjske Čbelice tudi osebno med seboj poznali.

A naj bo s temi poznanstvi tako ali tako — Jernej Levičnik je bil že za pesnikovega življenja iskren njegov prijateljski oboževalec — zvesto svojem literarnemu vzorniku pa je dokazal tudi po njegovi smrti: v dneh zmagovitega poleta koseskizma je pisal čuteč življenjepis dr. Franceta Prešerna.

Izšel je v Carinthii l. 1851, za drugo obletnico pesnikove smrti. Če zaradi ničesar drugega — bo zaradi te prve Prešernove biografije ostalo Levičnikovo ime vedno zvezano s Prešernovim.

Zivljenjepisi, pisani v obliki nekrologa, je priobčil tudi nemški Ljubljanski časopis 14. marca 1851. — Točen prevod celotnega besedila tega najzaslužnejšega dokumenta Levičnikovega literarnega dela bomo v Glasu priobčili v začetku decembra, ob pesnikovi rojstni obletnici. To bo prvi prevod te biografije v slovenščino. — Skoro neverjetno se zdi to dejstvo, zdi vsaj zagnanemu prešernoljubu: da je moralo celih 117 let miniti, preden smo začutili potrebo po poslovenitvi Levičnikove himne našemu prvemu poetu.

Zares himne! Kajti to biografijo, ki jo je Levičnik skromno podnaslovil kot nekrolog, preveča resnično čustvo oboževanja in prijateljstva, hkrati pa so vsi življenjski podatki presenetljivo točni, literarna ocena pesnikovega dela pa še danes vzdržna.

Tudi sicer ta biografija ni suhoparna, nasprotno, kaže v sleherni vrstici iskreno osebno razmerje do Prešerna. Pisina je sicer v »vzvišenem klasicističnem jeziku in

v pesniškem zanosu, a jo v celoti preveča čustvo žalosti za umrlim pesnikom. Malokateremu biografu se posreči položiti v svoje delo toliko osebne bolečine, kot je to storil Jernej Levičnik.

Presenečajo pa še danes veljavna Levičnikova spoznanja: da je bilo celotno Prešernovo življenje en sam brezuspešen boj s časom in usodo, da je Prešeren s svojim delom usposobil slovenščino za vse vrste pesništva, da je pokazal v svojih pesmih veliko preprostost in prisrčnost, da je imel ogromno moč jezika in »da ga ni premetilo nobene tuje narečje, ki v novejšem času povsod bolj in bolj napravlja zbežnost« (tu je Levičnik gotovo mislil na tedanje ilirstvo).

LJUBEZNIV ČLOVEK

Le dober človek, kakršen je bil Jernej Levičnik, ni znal zameriti neugodne ocene svojih pesmi, ki mu jo je izrekel Prešeren v svojem zabavljivem napisu Lesničnjeku in Levičnjeku:

Kako bi neki sladke pel
Lesničnjek!
Kako bi neki prave pel
Levičnjek!

Ta duhoviti Prešernov napis je treba sodobnemu človeku razložiti. Lesničnek je poslovljeno ime pesnika Ignaca Holzapfla (Holzapfel = lesnika). Lesnike pa niso sladke! Tako kot levičar (t. j. Levičnik) ne more pisati pravih pesmi, ker piše z levico! Prava stran pa je v mnogih jezikih le desna!

Levičnik Prešernu ni nič zameril te ostre ocene. Drugi, ki so jih zadele pesnikove pšice, pa so bili strahotno užaljeni. Tako vemo za pesnika Blaža Potočnika, ki mu je Prešeren očital, da je kot homocopat življenja, kot pesnik pa časa tat — da pesniku do smrti ni odpustil te »žalilve«.

Sicer pa vse kaže, da sta bila Prešeren in Levičnik tudi literarna prijatelja. Prav na Prešernov nasvet je Levičnik prevedel Devico Orleansko — še pred Koseskim (l. 1842).

Iz Levičnikovega duhovskega življenja vemo, da je pridobival ljudi s prisrčnostjo in nesebičnostjo. Kot človek je bil strpen. Prav s to lepo lastnostjo se je znal približati tudi drugače mislečim.

Dostikrat je sam trpel pomanjkanje, toda vedno je le našel kaka sredstva, da je mogel podpirati dijake na šolah v Beljaku in Celovcu.

Posebno pa se je izkazal v Smohorju, kjer je po veliki povodnji l. 1851 zaslovel kot pravi ljudski dobrotnik. Obnovil je skoro ves trg (od l. 1930 mesto) Smohor.

Po vnanjem je bil Levičnik močne postave in poduhovlje-

nega obraza. Živel je nadvse trezno in skromno. Določil si je dnevni red in ga dosledno in trdno izpolnjeval. Glavna oznaka njegovega značaja sta bila slej ko prej neumorna delavnost in velika radodarnost.

Tak je bil Jernej Levičnik kot človek. Kakšen pa je bil kot pesnik?

PESNIK — ČBELIČAR

Kakih velikih, pravih pesmi Levičnik resda ni napisal — tako je sodil že Prešeren v omenjenem zabavljivem napisu. Toda topel, čuteč verzifikator pa je vsekakor bil. Dosti boljši, kot marsikateri njegovi vrstniki Čbeličarji.

V 3. zvezku Kranjske Čbelice beremo v pesmi Zal po prijatli v vojski prikrito tožbo dekletovo:

Ljube rožice, povejte,
je li dragi tu kje bil?
Tako mi lo me ne giejte,
vem, pri vas se ni mudil.

In nato sprašuje še ptičice, sinje skale, vetrca pihljaj in hladne vodice — če se je pri njih ogasil.

Nekatere pesmi, vsaj v posameznih odstavkih, zazvene kot vzornikove — Prešernove strune. V 4. zvezku neki Levičnikov sonet konča kot odmev na mojstrovno pesem:

Pa vse še lepše videt' je
devica,
Kateri cvetje ni še odpihala
strupena moč posvetnega
viharja.
Nedolžnost njena otemni
darico,
očesa nje sta Kerubov zrcala,
z lic njenih svetl se nebeška
zarja.

Samotnost, ki jo je Levičnik občutil kot župnik na samotnih farah v nemških in luteranskih krajih, mu je narokovala tudi precej pesimističnih verzov. V pesmi Pri-

me s'cer je že oznanovano,
de lepih solnc ne bodem
gledal.

Levično se je perkazalo
mi znamenje, bom povedal.
Ter se ne čudim v svoj'

samoti,
de daleč sem od vas.

Ljubljancil
Morbit viharjev sem togoti
menj prost, kot vi, moj'drugi
znanci.

Povedati moramo še, da je Jernej Levičnik napisal najobširnejši pesniški poizkus v času naše romantike. Naslov mu je bil na zunaj precej stereotipen, Katolška Cerkev, vsebina pa je bila dosti bolj ambiciozna — hotel je Levičnik, da bi nam kot Dante v Divini Comedii, prikazal naše velmože v pravičnejšem onostranstvu.

Katolško cerkev, obsegajočo v 15. spevih kar 9800 verzov, je pisal Levičnik v letih 1842-1847. Zato je razumljivo, da sreča v večnostnih krogih tudi Matijo Copa, ki mu naroči pozdrave za ljubega Prešerna. — Seveda ne mislimo obsežne pesnitve precejnjevati — saj je Levičniku šlo bolj zato, da bi s pisanjem prebolel odtrganost od doma, nemi in duhovno samoto sredi luteranske večine. Pisanje pa kaže hkrati na Levičnikovo res veliko razgledanost v klasičnem pesništvu.

Bil je Jernej Levičnik poslednji od živečih Čbeličarjev... Umrl je kot petinsemdesetletnik.

OD ZELEZNIKOV DO SMOHORJA

Zivljenjska pot Jerneja Levičnika spočetka ni bila trnova. Rodil se je 15. avgusta 1808 kot najstarejši otrok bogatega fužinarja Luki Levičniku v Železnikih. Gladko je dokončal domačo nižjo in

Smohor v Ziljski dolini

jahtu tako, lakonično, pove, kako mu gre v samoti:

Ime in sreča moja znana,
prijatli moji, vam je, menim.
Sedim tu v hribih Gorotana
in tiho zdihvam med jelenim.

Vse je razumljivo, le ono »med jelenim«, je videti kot poetska licenca. Ali pa je bil oni gorski kraj, Zgornja Pleša, visoko nad Osojskim jezerom zares tako gozdnat, poln jelenov?

In spet, v drugi taki avtobiografski pesmi, Levičnik premišljuje o svoji, ne prav mili usodi:

ljubljansko srednjo Solo. Ko pa je vstopil v lemenat, se je zataknilo. Moral je zapustiti Ljubljano in končati bogoslovje v Celovcu. Tako se je, kot Prešernov brat Jurij, zavezal služiti v krški škofiji.

Celovško semenišče je v onih letih posebno zaslovelo zaradi mladega, a navdušenega Antona Martina Slomška, ki je kot spiritual (duhovni vodja) vnel mlade koroške bogoslovce za slovensko narodnost in pisateljavnje.

Jernej Levičnik je potem služboval kot kaplan v Grabštajnu (Grafenstein), nato je bil dve leti pri Gospe Sveti. Ti dve župniji sta tedaj še veljali za slovenski...

Od leta 1838 pa je Levičnik služboval le med Nemci. Najbridkejša taka služba je bila v Zgornji Pleši. V tej samoti, kjer je pasel le okrog sto duš, je ostal celih trinajst let! Kot da bi pozabili nanj. Vendar pa je prosti čas, ki ga je imel obilo, temeljito izkoristil. Naučil se je več svetovnih jezikov, hkrati pa se pripravil na doktorat iz modroslovja. Sele zdaj, kot učeni doktor, je svoje predstojnike opozoril nase. Namestili so ga kot dekana v Smohor, tik nad etnično mejo med slovenskimi in nemškimi Korošci. Bilo je to l. 1852.

Prišel je v Smohor tik za usodno poplavo l. 1851. Preden se je mogel posvetiti dušebrižništvu, ga je čakalo delo pri obnovi cerkve, cerkvenih hiš in pokopališča, kar vse je uničila velika voda.

Smohor je bil v Levičnikovih časih že popolnoma pomemčen trg, četudi je župnija obsegala poleg sedem nemških tudi deset slovenskih duhovnjak (podružnic). Smohor, kot zelo staro naselje, se omenja že l. 1169. Pozneje je postal tudi sedež glavarstva, v katerega so bile vključene tudi štiri slovenske občine: Blače, Sv. Stefan pri Zili, Goriče in Brdo. V smohorskem okraju sta se rodila slavna koroška Slovca Urban Jarnik (1784-1844) in Matija Majar-Ziljski (1809-1892).

V bližnjih Brezjah (Fresach) pri Paternionu je l. 1834 služboval kot kurat Prešernov brat Jurij. Semkaj, k sinu duhovniku, je prav tega leta pribežala pesnikova mati Mina. Dom v Vrbi se ji je zaradi družinskih razprtij docela zameril. Nikoli več se ni vrnila v vas domačo... S sinom Jurijem je romala od župnije do župnije, kakor je pač sina Jurija gnala službena pot. Leta 1842 je pri Juriju, ki je bil tedaj že župnik pri Sentropretu ob Osojskem jezeru, umrla. (Njen grob bomo skušali še to jesen označiti s primerno spominsko ploščo.)

Dr. Jernej Levičnik v Smohorju ni več pesnikoval. Imel je toliko dela z veliko župnijo, da do pisanja sploh ni več prišel. Užival pa je vse splošno spoštovanje in ljubezen. Umrl je tik pred ukrajitvijo — med mašo ga je zadela kap. Izdihnil je 9. maja l. 1883.

Pred nekaj tedni sem bil v Smohorju in iskal Levičnikov grob. Ne pri cerkvi ne na pokopališču nisem našel kakega znamenja. V literaturi o Levičniku pa sem malo prej bral: »Lepa železna ograja in pestro cvetličje kraja njegov grob.« Kar nemože se mi videti, da je današnji Smohor izbrisal vso sled za človekom, ki mu je zvesto služil celih 31 let.

Črtomir Zorec

Nesreče v zadnjih dneh

Pet minut čez drugo uro popoldne je v petek, 11. oktobra, štiri letna Nežika Duratovič nenadoma stopila na cesto pred osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Vincenc Cerar. Avtomobil je deklenco zadel, tako da je obležala huje ranjena. Nesreča se je pripetila na Cesti maršala Tita na Jesenicah.

V soboto dopoldne je Lovrene Sajovic na kolosu nepravilno zavil izza avtobusa pred trčensko vozlo, ki ga je vozil Janez Čibej. Pri padcu se je kolesar huje ranil. Nesreča se je pripetila na cesti Staneta Zagarja v Kranju.

Na cesti tretjega reda Radovljica—Zapuže sta v soboto okoli desete ure zvečer padla kolesarka Frančiška Papler in mopedist Stanko Marolt. Nesreča se je pripetila, ko je mopedist tako tesno prehitel kolesarko, da jo je zadel. Pri padcu sta se oba huje ranila.

Ker je voznik zaradi utrujenosti zadremal, se je v nedeljo ob pol treh zjutraj na cesti prvega reda na skakalnici pri Podvinu prevrnil osebni avtomobil KR 48-83. Andrej Aljančič je vozil od Radovljice proti Podvinu. Za trenutek ga je premagal spanec, ko je vozil proti vrhu klanca. Avtomobil je zavil v desno, zadel v obcestno ograjo ter se prevrnil na levi bok. Voznik in sopotnik sta

se pri tem le laže ranila, medtem ko je škoda na avtomobilu za 5000 N din.

V vasi Grad pri Cerkljah je v nedeljo zjutraj šestnajstletni Franc Martinjak na mopedu trčil v Frančiško Pregled. Ta je pred mopedistom prečkala cesto. Pri padcu se je Frančiška Pregled težje ranila. Mopedist je vozil brez vozniškega dovoljenja.

Na cesti prvega reda med Ratečami in Podkorčnom sta v nedeljo opoldne trčila dva avtomobila. Nesreča se je pripetila, ker je voznik kombija Janez Markovič vozil po levi strani ceste. Trčil je v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Janez Višnar. Pri trčenju se je Višnar huje ranil. Škode na obeh avtomobilih je za 9000 N din.

V nedeljo okoli šeste ure zvečer se je na cesti četrtega reda Škofja Loka—Hrastnica pripetila prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila Vinku Majcnu. Majcen je peljal od Hrastnice proti Škofji Loki. Nekaj pred Zmencem se je pri zadnjem deževju utrgal del cestišča. Majcen je zapeljal preveč na rob ceste, tako da se je avtomobil prevrnil v potok Hrastnico in obstal na strehi. Sopotnica Marinka Majcen si je pri tem zlomila ključnico. Na avtomobilu pa je za 3500 N din škode.

Skladovnica se je podrla

V tovarni Oljarica v Britofu so v ponedeljek delavci razkladali tovor s tovornega avtomobila CE 103-36. Nenadoma pa so z višine okoli desetih metrov padle na avtomobil vreče s semenom repe. Vreče, ki so padle s skladovnice, so tako poškodovale tovornjak, da je nastalo za okoli 2500 N din škode. Na srečo ni bil nihče ranjen.

KINO

Kranj CENTER

16. oktobra angl. barv. film SAMO DVAKRAT ŽIVIMO ob 16., 18. in 20. uri

17. oktobra angl. barv. film SAMO DVAKRAT ŽIVIMO ob 16., 18. in 20. uri

18. oktobra amer. barv. film SEKS IN SAMOSTOJNO DEKLE ob 16. in 18. uri, 16 DNI IZ KRAJA V KRAJ Z DOBRO VOLJO — nastopajo Ivica Serfezi, Lado Kos, Franc Koren in ALEGRO ob 20.15.

Kranj STORŽIC

16. oktobra amer. barv. CS film RANC BRAVO ob 16. uri, slovenski film PETA ZASEDA ob 18. in 20. uri

17. oktobra amer. barv. film SEKS IN SAMOSTOJNO DEKLE ob 16., 18. in 20. uri

18. oktobra angl. barv. film SAMO DVAKRAT ŽIVIMO ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film RANC BRAVO ob 18. uri

Cerkije KRVAVEC

17. oktobra slovenski film PETA ZASEDA ob 19. uri

Kamnik DOM

18. oktobra slovenski film PETA ZASEDA ob 17. in 19. uri

Kamnik DUPLICA

16. oktobra franc. barv. CS film GLAVA DRUŽINE ob 19. uri

17. oktobra franc. barv. CS film GLAVA DRUŽINE ob 18. uri

Škofja Loka SORA

16. oktobra nemški barv. film DIAMANTI V BILJARDU ob 18. in 20. uri

17. oktobra amer. barv. CS film JUGOZHODNO OD SONORE ob 20. uri

18. oktobra amer. barv. CS film JUGOZHODNO OD SONORE ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

16. oktobra špan. barv. film NEUSTRASENI MASCEVALEC

17. oktobra amer. film PO VSEMU SREČA

18. oktobra franc. barv. CS film NABOJ V SRCE

Jesenice PLAVZ

16. oktobra amer. film PO VSEMU SREČA

17.—18. oktobra amer. barv. film MARY POPPINS

Dovje-Mojstrana

17. oktobra angl. barv. film TRAPER

Kranjska gora

17. oktobra špan. barv. film NEUSTRASENI MASCEVALEC

Kaznovani brutalni divji ribiči

Občinski sodnik za prekrške v Radovljici je pretekli teden kaznoval divje ribiče in nasilneže z naslednjimi kaznimi: Branko Vidic 42 dni zapora, Slavko Vidic 30 dni zapora, Marjan Vidic 300 N din denarne kazni. To so bratje z Bleda. Nadalje je z isto odločbo kaznoval Leopolda Bijola, študenta, z 250 N din, Ciril Rekar in Janez Žumer pa sta bila kaznovana vsak po 200 N din denarne kazni.

Poleti so Vidicovi z Bleda na travniku ob Savi Bohinjki v Soteski v Bohinju sušili seno. Ko so končali s pospravljanjem sena, so se štirje fantje napotili loviti ribe. Tam jih je zasačil Franc Korošec — Dane, predsednik občinskega sodišča v Radovljici, ki je tam nameraval loviti ribe z dovoljenjem. »Pustite ribolov pri miru, ker nimate dovoljenja,« je mirno in brez zle namere dejal sodnik. Tedaj pa je iz vode prihrumel Slavko Vidic z Bleda, se pogнал proti sodniku in ves besen kričal: »Kakšno dovoljenje hočeš? Marš odtod! Izgini, tu je naša zemlja! Tu ne boš lovil, to je moj revir. Če takoj ne izgineš, ti bom »fris stavšal« in te polomil, da boš pomnil...«

Kaj takega radovljiški sodnik ni pričakoval. Zelel je ob vodi razvedrila, zašel pa je med bojevitve divje ribiče. »Saj grem,« je dejal, saj se sam proti petim ni mogel boriti. Ker ga je Slavko Vidic sledil, se je sodnik hitro obrnil in potegnil iz žepa pištolo rekoč: »Ce bom napa. den, bom uporabil orožje.« Toda tudi pištola ni prestrašila »junakov« ob vodi.

Drugi dan so Savo nadzorovali dva miličnika in dva ribička čuvaja iz ribogojnice v Bohinju. Vidicovi so zopet ob Savi sušili seno, ko pa so proti večeru končali delo, so se zopet napotili v Savo loviti ribe. To so bili 30-letni Branko Vidic z Bleda, zaposlen v Nemčiji, ki je bil takrat doma na dopustu; Leopold Bijol, študent pomorske šole v Portorožu; 20-letni Ciril Rekar, soboslikar z Bleda in 23-letni Janez Žumer, delavec z Bleda. Ni pa ugotovljeno, če je lovil tudi Slavko Vidic.

Ko so k vodi pristopili miličniki in ribička čuvaja, je prišlo do strahovitega zmerjanja. Divji ribiči so se uprli, da bi pokazali osebne izkaznice. Na zahtevo miličnika, naj Vidic pokaže legitimacijo, je Branko Vidic surovo odgovoril: »Rajši te po gobcu usekam,« drugi pa so kričali, »če ne izginete odtod, vas vse pobijemo.«

Na miličnike so kričali, da so prav takšni kot Nemci, da so barabe itn. Vse je kazalo, da bo prišlo do pretepa. Da do tega ni prišlo, se je treba zahvaliti samo hladnokrvnim miličnikom in ribičkima čuvajema. Med kričanjem je Slavko Vidic vprašal, kdo je bil tista svinja, ki je bil včeraj tukaj. Ko mu je miličnik Kovarčević povedal, da je bil to predsednik sodišča, je Slavko zakričal: »To prasico bom ubil. Sel bom v njegovo pisarno in ga tam ubil.«

Pred sodnikom za prekrške pa niso bili taki junaki. Sploh so precej izgubili spomin. Predsednik sodišča je zaradi ogrožanja življenja zadevo prijavi na občinsko javno tožilstvo. Slavko Vidic bo torej še enkrat stopil pred sodnike. Brata Slavko in Branko Vidic z Bleda že dalj časa delata v Nemčiji. Ni znano, če sta tudi v za-mejstvu tako »korajžna«.

Blinker

V nekaj stavkih

POVLJE — Prejšnji četrtek je v Povljah pod Storžičem posvetila javna razsvetljava na peš poti iz Trstenika do vasi. Z deli so začeli že spomladi, ko so najprej izsekali pot skozi gozd. Vaščani so veliko del opravili sami s prostovoljnimi delom. Pri tem jim je veliko pomagala krajevna skupnost. V četrtek je luč končno zasvetila. Tako bo pot skozi gozd veliko prijetnejša, saj se na tem delu poti skozi gozd nihče razen domačinov ni znašel. Pot bo sedaj veliko bolj zanesljiva. Vaščani so prispevali za razsvetljava okoli 700.000 starih din v materialu in pa s prostovoljnimi delom.

JESENICE — Ze promogov ugasek na Jesenicah dolgo ni bilo pravega zanimanja. Več let ga že iz železarne vozijo jugozahodno od Hrušice. Zadnje čase pa se zdi, da bo ugasek vendarle za kaj uporaben. Zanj se poleg drugih zanima tudi podjetje Slovenija ceste. Potrebnovali ga bodo pri gradnji ceste Nova Gorica — Maribor. —B. B.

JESENICE — V četrtek, 17. oktobra, ob 18. uri bo v predavalnici muzeja železarne na Jesenicah predavanje za ljubitelje planin. Predaval bo znani alpinist Klavdij Mlekuž iz Mojstrane. V okviru Delavske univerze na Jesenicah bodo podobna predavanja še v drugih krajih jeseniške občine. Prdavanja bodo spremljana z barvnimi diapozitivi.

Avtobusno postajališče v Bohinjski Bistrici ni pokrito. Otroci oziroma šolarji tod vsak dan čakajo na avtobus. — Foto: F. Perdan

Prodaj

Ugodno prodaj švicarski pletilni stroj — dvojni. Nasl. v ogl. oddelku

Prodaj prenosno GARAZO za motor. Jesenice, Kidričeva 22 5069

Prodaj PRASICA, 100 kg težkega. Poženik 10, Cerklje 5070

Prodaj KRAVO, 8 mesecev brejo. Ovsišče 15, Podnart 5071

Prodaj KORENJE za krmo, Bukovica 53, Vodice 5072

Zelo poceni prodaj leseno MISICO za podreti. Zg. Bitnje 136 5073

Prodaj razne vrste JABOLK po zelo nizki ceni. Sv. Duh 63, Tonja 5074

Prodaj dvosedežni moped ali zamenjam za enosedežnega. Naslov v oglesnem oddelku 5075

Prodaj 11 PUJSKOV in kostanjev DROG za električno. Senčur 360 (cesta proti Brnikom) 5076

Poceni prodaj MOTOR galeb roler v nevoznem stanju. Gorjanc, Sr. Bitnje 34, Zabnica 5077

Prodaj PRASICA, 40 kg težkega. Možjanca 6, Pred-dvor 5078

PRASICKE, 6 tednov stare prodaj. Kodras, Selo 33, Zirovnica 5079

Prodaj HRUSKE moštari-ce. Smid, Hlebce 26, Lesce 5080

Ugodno prodaj kombiniran električni STEDILNIK, dodatnega na drva, pomivalno MIZO, zastekleno polovično OKNO z roletno 160x70 cm, Kranj, Kajuhova 14 5081

Poceni prodaj VW, letnik 1954, dobro ohranjen. Ažman, Studenčice 16, Lesce 5082

Prodaj kombiniran otroški voziček. Smedniška c. 68, Kranj 5083

Prodaj 1000 kosov strešne OPEKE folc, Cena 0,80 za kos, Sp. Brnik 5, Cerklje 5084

Ugodno prodaj rabljen RADIO tara za fiat 750. Oz-mec Ljubo, Begunje Gor. blok bolnišnice 5085

HRUSKE moštari-ce, izvrstne, do 4000 kg prodaj za vsako ceno. Pavlin, Ročevnica, Tržič 5086

Prodaj 2 m³ starega gašenega apna, 3/4 m³ tržiškega peska in nekaj OPEKE, Kadivec Martin, Senčur 258 4958

Kmetovalci!

»UGODNA PRILIKA«

Na obrtniškem sejmu v Kranju od 12. do 22. 10. 1968

MALI IN VELIKI TRAKTORJI NA KREDIT.

Traktorski priključki in kmetijski stroji po ugodnih cenah.

Se priporoča KZ SLOGA KRANJ.

Prodaj 5000 kosov rabljene strešne OPEKE bobrovec, zelo poceni. Sink, St. Loka 68, Skofja Loka 4963

Poceni prodaj večje število novih GAJBIC. Petrovič Stojan, Kranj tržnica 5092

KUPIM

Kupim staro geometrijo za 1. in 2. razred gimnazije. Ponudbe poslati v oglašni oddelk 5087

Kupim večjo količino smrekovih PLOHOV. Podjed Jože, Britof 115 — mizar 5088

Ostalo

Sprejem mlado dekle iz okolice Kranja za dopoldansko varstvo otrok. Kranj, Jezerska cesta 124/F 5083

Zatekel se je mlad pes volčjak črno rjav. Dobi se pri Mihelič Ivanki, Kovor 50, Tržič 5089

Na cesti pokopališče Bled-Lipice prek Sp. Gorja sem v nedeljo 13. 10. 1968 med 11. in 12. uro izgubil enofazni električni VRTALNI STROJ, zavrt v delovno haljo. Poštenega najditelja, ali kdor bi kaj vedel o tem, naj mi sporoči proti nagradi na naslov Grošelj Alojz, Lipice 33, Jesenice 2, ali Kranj, Valjavčeva 13 5090

Dam hrano in stanovanje dekletu, ki dela na dve izmeni za pomoč v gospodinjstvu in mali kmetiji. Kranj, Ljubljanska c. 16 5091

Iščem enosobno stanovanje s souporabo kopalnice v Kranju ali okolici. Poslati ponudbe pod »redni plačnik« 5093

Iščem GARAZO v bližini nebotičnika ali vodovodnega stolpa. Plačam dobro. Petrovič Milorad, Nazorjeva 12, Kranj 5094

VALILNICA V NAKLEM pri Kranju prodaja vsak torek, sredo in soboto 2 do 3 mesece stare jarčke, pasme leghorn po 15 N din za 1 kom.

Prešernovo gledališče v Kranju

CETRTEK — 17. oktobra, ob 19.30 Neil Simon: ZARES CUDEN PAR za red KOLEKTIVI I, gostuje Mestno gledališče ljubljansko

PETEK — 18. oktobra, ob 16. uri za red DIJASKI II, ob 19.30 za red KOLEKTIVI II-Neil Simon: ZARES CUDEN PAR, gostuje Mesto gledališče ljubljansko

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-869; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16.00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

TOCIMO
PRISTNI
STAJERSKI

vinski mošt!

Gostilna Delfin

STIX

PODJETJE ZA IZDELAVO POHIŠTVA • VELENJE

Dobra ideja ni vsak dan na dlani, a v naši kuhinji je — odločite se zanjo. Z našimi elementi lahko rešujete tudi težje prostorske probleme, saj imate neomejene možnosti kombinacij. Zato priporočamo projektantom, investitorjem in gospodinjam, da opremijo kuhinjo samo z elementi »STIX« M-68 z zaščitnim znakom »KAROLINA«.

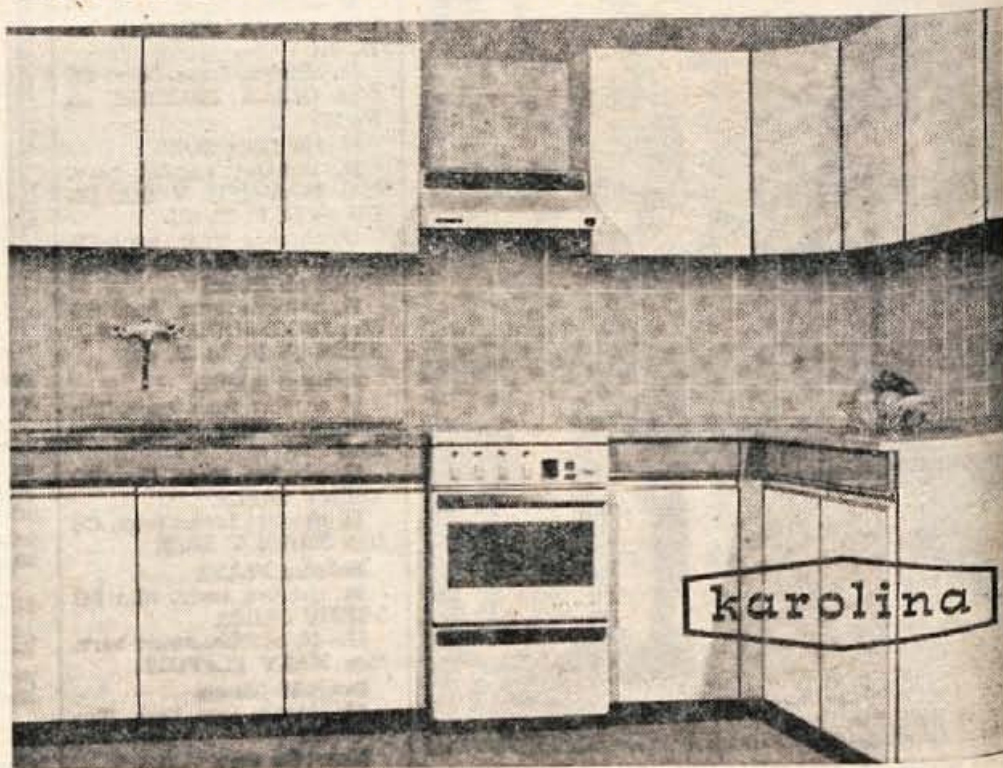
Na posebno željo izdelamo kuhinjsko opremo tudi po želji naročnika.

Če opremljate kuhinjske prostore — kuhinjo, bodisi novo ali staro, se poslužujte naših izdelkov, ki so kvalitetni, elegantni in praktični. Iz njih lahko sestavljate poljubne kombinacije z ozirom na velikost, obliko in funkcionalnost — praktičnost kuhinje.

V sodobni kuhinji si gospodinje prihranijo mnogo dragocenega časa, da o njihovem počutju niti ne govorimo, kajti v takšni kuhinji bo delo teklo hitreje od rok.

V kolektivu je veliko zanimanje za vsestranski napredek. Izredna praktičnost Stixovih kuhinj je v neštevilnih kombinacijah, ki jih je moč prilagajati prostorskim možnostim v stanovanjih. Po tem se odlikuje ne le tip 68, temveč tudi novi tip kuhinje 69.

Vse izdelke prodaja na I. sejmu obrti in opreme v Kranju trgovsko podjetje ZARJA Jesenice.

STIX
VELENJE

V soboto se je na spretnostni vožnji mopedistov na Titovem trgu v Kranju zbralo precej gledalcev. Prireditev je bila v okviru drugega zleta mopedistov, ki ga je organiziralo avtomoto društvo Kranj v sodelovanju s tovarno Tomos v Kopru.

Pokrajinski četverboj v atletiki

Najboljša: Gorenjska in Primorska

Z nedeljskim tekmovanjem atletskih reprezentanc Dolenjske, Primorske, Zasavja in Gorenjske je bil zaključen drugi cikel tega tekmovanja ženskih in moških ekip. Zaradi nepotrebnih odpovedi Zasavja, ki je tekmoval le izven konkurence, se je četverboj sprevrgel v uradni troboj. Odločitev vodstva zasavske reprezentance je tembolj nerazumljiva, če upoštevamo, da tudi ostale ekipe niso bile povsem kompletne in je bila tako ženska ekipa Gorenjske (manjkale so tri metalke) že vnaprej izločena iz boja za prvo mesto.

Med moškimi ekipami so zaslužno zmagali domačini, medtem ko je bila v ženski konkurenci najboljša reprezentanca Primorske. Med najboljšimi izidi moramo omeniti predvsem rezultat Makaroviča v skoku v daljino, poleg tega pa tudi tek na 1000

metrov in na 400 metrov. Pri ženskah je bila nedvomno najboljša domačinka Lidija Osovnikar z novim gorenjskim rekordom na 100 metrov (12,4), na 60 metrov pa je uspela premagati mejo osmih sekund.

REZULTATI: moški: 100 m

— Hočevar (Dolenjska) 11,3, 2. Fister 11,4, 3. Kaštivnik (oba Gorenjska) 11,4, 400 m — 1. Kaštivnik, 1000 m — 1. Hafner, 2:32,9, 2. Tepina (oba Gorenjska) 2:40,5, 3000 m — 1. Sitar 9:21,8, 2. Lašič (oba Gorenjska) 9:34,6, 4x100 m — 1. Primorska 44,3, 2. Gorenjska 44,3, višina — 1. Makarović (Primorska) 185, 2. Lašič 185, 3. Prezelj (oba Gorenjska) 175, daljina — 1. Makarović 696, 2. Fister 674, 3. Prezelj 642, krogla — 1. Sattler (Gorenjska) 14,53, disk — 1. Sega (Dolenjska) 39,05, 2. Konec 38,90, 3. Sattler (oba Gorenjska) 38,41, kopje — 1. Šolar (Gorenjska) 54,71, 3. Fister 52,26, vrstni red — 1. Gorenjska 101, 2. Primorska 67, 3. Dolenjska 55.

Ženske — 60 m — 1. Osovnikar (Gorenjska) 7,9, 100 m — 1. Osovnikar 12,4, 4x100 m — 1. Primorska 51,3, 2. Gorenjska 51,4, 3. Dolenjska 53,8, višina — 1. Klemenc (Gorenjska) 145, 3. Trček (Gorenjska) 140, daljina — 1. Bizjak (Gorenjska) 489, Vrstni red — 1. Primorska 75,5, 2. Gorenjska 54,5, 3. Dolenjska 49.

M. Kuralt

NA
I. SEJMU
OBRTI
v Kranju

V NASEM PAVILJONU
DOBITE VSEH VRST
moške in ženske obute

Stanko Kern
MODNO CEVLJARSTVO

P. Didić

Nad 150 udeležencev na II. zveznem zletu mopedistov

V odlični organizaciji AMD Kranj in pod pokroviteljstvom tovarne TOMOS iz Kopra je bil v soboto v Kranju II. zlet mopedistov. Na spretnostni vožnji je nastopilo nad 150 tekmovalcev iz vse Slovenije in Hrvaške. V primerjavi s prvim zletom, ki je bil v Opatiji lani, je bil dosežen z drugim zletom v gorenjski metropoli velik napredek tako v številu nastopajočih kakor tudi v kvaliteti, predvsem pa v vzorni in brezhibni organizaciji. Najprej je bila povorka vseh udeležencev skozi mesto, nakar je sledila spretnostna vožnja, v večernih urah pa je znani turistični delavec pripravil udeležencem zleta zanimivo predavanje z barvnimi diapozitivi »Z mopedom po Afriki in Aziji«.

J. Javornik

Surov napad na sodnika

Na nedeljski nogometni tekmi slovenske nogometne lige Triglav: Svoboda se je na kranjskem stadionu pripetil zelo nečestni izpad kranjskega igralca Verbiča, ki je v 53. minuti napadel sodnika Goleša iz Celja. Zaradi psovke na račun sodnika ga je le-ta izključil iz igre, vendar Kranjčan ni hotel zapustiti igrišča, pač pa je pristopil k sodniku ter ga udaril po glavi. Takoj nato je sodnik odpisal konec tekme. Zaradi te odločitve sodnika je nastal na igrišču splošen pretep, ker so hoteli tudi ostali igralci obračunati s sodnikom. Če ne bi pravočasno intervenirali reditelji in funkcionarji Triglava, ko so po nekaj minutah napravili red, bi lahko prišlo do najhujšega. S težavo so sodniku omogočili, da je prišel v slačilnico. Ta nešportni izpad Kranjčana Verbiča je vse graje vreden. Odločitev sodnika pri izključitvi omenjenega igralca je bila sicer prehudu, saj bi moral za predhodne take prekrške in ugovaranja, podobno kaznovati tudi nekatere druge igralce in jih poslati v slačilnico. Sodnik Goleš iz Celja po mnenju nogometnih strokovnjakov ni povsem zadovoljil in je s pristranskim sojenjem v korist Svobode razburil nekatere igralce Triglava, ki čudnih odločitev niso mogli športno prenesti. Vse to pa ne opravičuje nešportnega izpada že večkrat kaznovanega kranjskega igralca Verbiča.

Ko je sodnik zapuščal kranjski stadion, pa so stopili na sceno še gledalci. Na vsak način so mu hoteli onemogočiti odhod z igrišča, nekateri vročekrvneži pa so se celo lotili njegovega avtomobila. Vprašujemo se, kje so bili organi državne varnosti, saj bi moral organizator NK Triglav tudi za to poskrbeti. Vsekakor bodo doletele NK Triglav hude kazni, tako za igralce kot za sam klub. Tekma bo registrirana s 3:0 v korist Svobode, posamezni igralci, posebno pa Verbič, pa bodo prejeli primerno visoke kazni.

J. Javornik

II. poletno prvenstvo v smučarskih skokih Kranjčan Kopal prvak Slovenije

Na Mostecu je bilo v nedeljo drugo poletno prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih za mladince. V konkurenci mlajših mladincev so imeli daleč največ uspeha mladi Kranjčani. Naslov prvaka je osvojil Klemen Kopal, ki je tako letos osvojil že tretji najvišji naslov prvenstev. Odlično pa sta se uvrstila tudi Jože Kapušin, ki je zasedel z enakima dolžinama kot zmagovalce Kopal, drugo mesto in Srečo Grosar, ki mu je pripadlo tretje mesto.

V konkurenci starejših mladincev je edinemu Jeseničanu na tem prvenstvu Janezu Demšarju ušlo za malenkost prvo mesto. Zaradi krajših skokov kot zmagovalce Fink (Enotnost), se je moral tokrat zadovoljiti z drugim mestom.

Rezultati: 1. Kopal 166,2 (30,5, 29,5), 2. Kapušin 156,2 (29,5, 30,5); 3. Grosar (vsi Triglav) 154,0 (28, 29)... 5. Norčič... 7. Benčič (oba Triglav) itd. Starejši mladinci —

1. Fink (Enotnost) 190,4 (35, 33), 2. Demšar (Jesenice) 189,9 (34,5 33,5)... 6. Finžgar (Radovljica)... 8. F. Meseč (Triglav)... 12. Križnar (Triglav) itd.

J. Javornik

Klemen Kopal

V Kranju so ustanovili hokejski klub Triglav

Pred dnevi so v Kranju ustanovili hokejski klub, ki bo sestavni del športnega društva Triglav. Ze lani so mladi obetajoči igralci hokeja odigrali nekaj tekem. Letos pa so resno zagrabili za delo in končno pred nekaj dnevi formalno svoj klub. O začetku dela sta nam Jože Trobec in Cedo Stojanovič povedala naslednje:

»SD Triglav nas je sprejel v svoje vrste, ljubljanska Olimpija pa nam je brezplačno odstopila opremo in nam dovolila brezplačen trening na ledeni ploskvi v hali Tivoli. Naša glavna želja je, da bi privabili v klub čimveč mladih igralcev. Upamo, da se bo naše delo v pripravljani dobi odrazilo tudi na rezultatih v novi tekmovalni sezoni na ledu. Nastopali bomo v republiški ligi. Za začetek vsekakor ne pričakujemo preveč ugodnih izidov. Kljub temu pa upamo, da bomo s časom tudi Kranj-

čani nabirali točke za republiško prvenstvo. V Kranju bomo organizirali ob ugodnih vremenskih prilikah ledeno ploskev in na njej pripravili dva turnirja. Pred nami je težka naloga. Upamo, da bomo dobili v pristojnih organih tudi v prihodnje vso pomoč za naše normalno delo. Povezali se bomo tudi z Zavodom za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov in tovarnoma Planiko in Elanom.»

Na skupščini so bili tudi predstavniki HK Olimpije in Slavije, Hokejske zveze Slovenije, ki so obljubili mladim igralcem v mejah možnosti vso pomoč za razvoj hokejskega športa v Kranju. Na ustanovni skupščini so izvolili upravni odbor, v katerem bodo naslednji: Franc Feldin, Lovro Dvornik, Zlatko Pavlica, Jože Trobec, Janez Nadižar, Rudolf Hlebec, Franc Medja, Cedo Stojanovič in Mitja Udir.

Diagonale XIX. modernih olimpijskih iger

V znamenju črnega bisera

Prve olimpijske medalje v atletiki so pripadle tekmovalcem iz afriških držav. Ne glede na višinske razmere Mehike bo pomenila ta olimpiada v atletiki najbrž preobrat glede na moči na svetu. Boj med Amerikanci in Rusi je že v drugem planu. Niso več edine velesile, ki se borijo okoli olimpijskih medalj. V borbo so posegle nove moči. Zadnja olimpiada v Tokiu je to spremembo že najavila, medtem ko jo sedanja olimpiada že konkretno izvaja. To, da so osvojili prve olimpijske medalje športniki iz Afrike, ni naključje. Strokovnjaki so sicer to pričakovali, vendar so bili sami presenečeni nad lahkoto, s katero ti športniki tečejo in osvajaajo medalje.

Prvi olimpijski finale — tek na 10.000 metrov — je pomenil tudi prvi uspeh jugoslovanskih športnikov. Bivši ladijski kuhar Nedo Farčić je zasedel deveto mesto in s tem opravičil vsa upanja. Po končani tekmi je izjavil:

»Nisem zadovoljen, želel sem biti šesti«.

Mesto, ki si ga je želel Farčić, je osvojil svetovni rekorder Clarke iz Avstralije, ki je računal, da se bo v Mehiki maščeval za neuspeh na tokijski olimpijadi. Tudi njega je izločil s spiska za nadalje neverjeten tempo afriških tekačev v zadnjih tisoč metrih.

AFRISKA TEKMA

Startalo je 37 tekmovalcev. Farčić je bil takoj v čelni skupini in je zavzemal mesto četrtega do devetega mesta. Vse do polovice je tek potekal dokaj mirno. Tedaj pa

so nenadoma afriški tekači pričeli menjati ritem. To njihovo menjavanje tempa je trajalo vse do 8000 metrov, ko so že precej izčrpali Evropejce.

Finiš se je začel tri kroge pred koncem. Najprej je napadel Clarke, za njim pa Wolde in Gamoudi. Ko so bili na čelu skupine le še štirje tekači, je pričel Kenijec Naftali Temu s silovitim sprintom. Zadnjih tisoč metrov je prekel v času 2:36,3 minute.

Stadion se je spremenil v pekel, ko je 50.000 ljudi skandiralo za svojega tekača Martineza. Vse je bilo zaman. Medalje so se razdelile Temu (Kenija), Wolde (Etiopija) in Gamoudi (Tunis).

PORAZI AMERISKIH ATLETOV

Ze prvi dan je prinesel en svetovni in dva olimpijska rekorda. Amerikaneec Whitney je pretekel 400 metrov v ovirami v 49 sekundah, kar je boljše od svetovnega in olimpijskega rekorda. Nemec Schubert je postavil s časom 49,1 evropski rekord. Olimpijski rekord je dosegel tudi Macon v metu krogle.

Za poznavalce atletike so prinesle največje presenečenje kvalifikacije na 100 metrov pri moških. Dva ameriška favorita sta bila premagana. Presenečenje predstavljata tudi slaba uvrstitve ameriških tekačev na 800 metrov. Dva, od katerih je eden celo poznani Bell, se nista uspela uvrstiti niti v polfinale.

BREZ BELCEV

Prvič v zgodovini olimpijskih iger ni bilo v finalnem teku na 100 metrov niti enega belca. Najhitrejši človek sveta je 22-letni ameriški črnc James Hines. Progo je pretekel v času 9,9 sekunde, s čemer je postal edini na svetu, ki je ta čas dosegel dvakrat. Finalna tekma na 100 metrov je največja v vsej zgodovini atletike. V njej so lahko nastopili samo tekmovalci, ki so tekli 10,1 sekunde.

Naj povemo, da je na rimski olimpijadi pred osmimi leti zmagovalac Hari potreboval za zmago »le« 10,2 sekunde. To je preteklost. Mehški finale je pokazal, da je bodočnost sprinta v rokah črnih športnikov.

Popravek

V sobotni številki je v sestavku Umaknjen predlog za podaljšanje ženske delovne dobe tiskarski škrat zamenjal podpredsednika republiškega izvršnega sveta v predsednika izvršnega sveta. Prav je torej podpredsednik Vinko Hafner.

SENZACIJA IMENOVANA VISKOPOLJEANU

Nov svetovni rekord je postavil tudi Rumunka Viskopoljeanu. V daljino je skočila 6,82 metra. Sploh je bila ta disciplina izrazito evropska.

Prav toliko evropska je bila tudi disciplina metanja kopja pri ženskah. Madžarka Horvatova je nepričakovano odzvela zlafo medaljo Rumunkinje Peness. Horvatova ni bila favorit niti po prejšnjih rezultatih, niti po svoji telesni konstrukciji v primerjavi z velikanko Penessovo.

Jugoslovanka Nataša Urbančič je nadvse ugodno presenetila. Z metom 55,42 metra je zasedla šesto mesto. Pred nastopom je dejala: »Če bom imela pravičen met, ko bom dobro vrgla, bom osvojila več kot deseto mesto.« To ji je uspelo. Ob uspešnem tretjem metu si je skoraj zvila ramo. Vsi so videli, da potem ni bila več sposobna metati.

»CRNA GAZELA« PRED REKORDOM

Olimpijska zmagovalka iz Tokia v ženskem sprintu ameriška črnkinja Tyus je bila danes na pragu svetovnega rekorda. Dosegla je čas 11,0 sekund vendar je pihal premočan veter (2,7 metrov v sekundi) in tako rezultat ni bil priznan. Vprašanje novega rekorda še vseeno visj v zraku, kjer se bodo v nadaljnjih borbah srečale Tyusova in Ferrellova (ZDA) ter Poljakinja Kirszensteinova, ki sta že izenačili svetovni rekord.

Naša predstavnica Marija Lubej je dosegla v kvalifikacijah in v četrtfinalu čas 11,6 sekunde. Za uvrstitev v polfinale bi morala izenačiti naš državni rekord (11,5), vendar za to ni bila sposobna. Lahko ji želimo več uspeha v njeni disciplini — peteroboju.

KENIJCI NAVDUSILI STADION

Kaže, da so v tekmah, kjer je potreben največji napor, vse možnosti na strani kenijskih športnikov. Zivijo na nadmorski višini tudi čez 2000 metrov in jim zato mehško podnebje ustreza. Prvi dan je zmagal Temu na 10 km, drugi dan pa sta v najnapornejšem teku — 3000 metrov ovire — triumfirala spet Kenijca Biwoti in Kogo. Zmagala sta v svojih kvalifikacijskih skupinah in edina med 37 tekači tekla manj kot deset minut. Biwoti je razen tega navdušil stadion s svojimi dolgimi skoki prek jame z vodo. Niti enkrat se ni dotaknil vode, marveč je vedno doskočil na stezo.

Polfinalne tekme na 400 metrov ovire so prinesle samo eno presenečenje. Tekmovallec Zahodne Nemčije Hennige, ki je sicer znan kot dober športnik, je premagal novega svetovnega rekorderja Whitneya in izenačil evropski rekord Schuberta, ki je bil danes šele četrti v skupini. Finale v tej disciplini bo zaradi tega izredno zanimivo tako zaradi rezultatov kot tudi uvrstitve. Ni nemogoče, da bi nekdo izmed Evropejcev odvzel primat Amerikancem.

Predsednik strokovnega odbora za obrt Janko Prezelj

Zadovoljiv obisk na sejmu v Kranju

Predsednik strokovnega odbora za obrt pri republiški gospodarski zbornici (sedež odbora je v Kranju) Janko Prezelj je v soboto dopoldne odprl v domu Franca Vodopivca v Kranju I. sejem obrti in opreme. Otvoritve so se udeležili tudi nekateri predstavniki kranjske občine in republiške gospodarske zbornice.

Predsednik strokovnega odbora je v uvodnih besedah poudaril, da obrtništvo na Gorenjskem ni tako nepomembno. Zajema namreč okrog 5000 ljudi, od tega okrog 3000 v družbenem in 2000 v zasebnem sektorju. Oboji na Gorenjskem ustvarjajo tudi precej družbenih sredstev. Čeprav je I. sejem obrti in opreme zaradi pomanjkanja ustreznih sejmskih prostorov morda malo skromen, pa bo nedvomno prispeval, da bo v prihodnje tudi obrtništvo bolj zainteresirano za razstavljanje svojih izdelkov.

V prvih treh dneh si je sejem ogledalo okrog 7000 ljudi. To pa je za prvi tovrstni sejem kar zadovoljivo. Prireditelji namreč pravijo, da večjega obiska tokrat tudi niso pričakovali. A. Z.

Prvi sejem obrti in opreme v Kranju si je že prvi dan ogledalo precej obiskovalcev. — Foto: F. Perdan

I. SEJEM OBRTI IN OPREME
V KRANJU, OD 12. — 21. 10. 1968

